

CENTRUM VOOR JEUGDTOERISME VERLOREN BOS vzw
LOKEREN
www.verlorenbos.be

NATUURLEERPAD

Een tochtje van 2,5 km in en rondom het Verloren Bospark .
Met foto's , tekst , vragen en een kruiswoordraadsel .

Met dank aan vzw Durme
Foto's, vragen , opzoekwerk en lay-out vzw Verloren Bos

NATUURLEERPAD

Elk punt is aangegeven met een paal + bordje (zie voorbeeld)
Volg verder van punt naar punt de aangegeven FOTO'S .

Voorbeeld

START

PUNT 1 : START aan het KOETSHUIS (op de hoek van de ingang van het park en de baan) .

Ga richting Kasteel . Een eind verder rechts merk je

PUNT 2 : IJSKELDER

Ijskelders zijn ronde, bakstenen gebouwtjes die grotendeels ondergronds of in een heuvel zijn gebouwd . Door twee achter elkaar geplaatste houten deuren is de ruimte binnenin perfect geïsoleerd van de omgevingstemperatuur. Meestal treft men ze aan in oude kasteelparken, zoals hier het Verloren Bospark.

Tijdens de winter werden er stukken ijs uit de parkvijver in deze ruimte opgeslagen. Tot ver in de zomer konden de kasteelbewoners over deze ijsvoorraad beschikken om dranken en groenten te koelen . Deze functie is nu overgenomen door de koelkast .

Tegenwoordig zijn ijskelders van uitzonderlijk belang voor het in stand houden van de vleermuizen . Deze vliegende zoogdieren overwinteren door middel van een winterslaap . Daarvoor hebben ze een schuilplaats nodig met een constante temperatuur. In de ijskelder is die tijdens de winter vrij stabiel : rond 4° C, dus een ideale plaats .

In deze omgeving overwinteren in hoofdzaak grootoor- , snor- en watervleermuizen .
Op www.vleermuizen.be vindt u heel wat meer informatie over de vleermuizen .

Vragen :

1. Behoort de vleermuis tot de 'vogels' of tot de 'zoogdieren' ?
2. Hoe bepaalt de vleermuis de vliegrichting ?

Wandel verder tot aan het Kasteel .

PUNT 3 : KASTEEL 'VERLOREN BOS'

Gonzales Cock, een bekend nijveraar te Lokeren, liet in 1899 – 1900 het kasteel bouwen naar de plannen van de Geneste architect Van Hoecke –Peeters, op het einde van de in 1885 geopende Nijverheidstraat en in de onmiddellijke omgeving van de Buylaersmeersen. Van de oorspronkelijke 'Jugendstil' waarin het gebouw werd opgetrokken is, wegens herhaalde veranderingswerken aan de voorgevel, weinig overgebleven . Binnenin en we verwijzen naar de hal, de voormalige grote en kleine eetzaal, het salon en de biljartzaal, is de stijl nog wel bewaard .

Meerdere vijvers, onderling met elkaar verbonden, lagen tot rond 1955 om het kasteel verspreid. De meeste zijn nu verdwenen wagens de bouw van een pompstation in de omgeving. Een gedeelte van de meersen achter het kasteel werd toen met populieren beplant .

Tijdens de tweede wereldoorlog werd het kasteel door de Duitse overheid bezet. De eigenaars beslisten elders onderdak te nemen.

Na de oorlog verlieten zij het domein om zich in Monaco te vestigen. In 1960 .

Van 1961 tot 1978 behoorde het kasteel en het park tot de vennootschap Usines Gonzales Cock.

In 1978 werd het door de Stad Lokeren aangekocht met het doel er een stadspark en een jeugdvakantiecentrum op te richten .

Vragen

3. Wie was de oorspronkelijke eigenaar van het kasteel Verloren Bos ?
4. Hoe oud is het Kasteel ?
5. Door welke organisatie wordt het kasteel nu gebruikt als verblijfcentrum ?

Volg ...

Tot aan ...

PUNT 4 : DE BEUK (*Fagus sylvatica*)

De beuk wordt hier vaak aangeplant al hoort hij eerder thuis in meer bergachtige streken tussen 600 m en 2.000 m hoogte . Hier kan hij ongeveer 40 m hoog en zo'n 300 jaar oude worden .

De schors is tamelijk glad en grijs maar door korstmossen, algen en groenwieren kan de stam een groen tintje krijgen .

Bloeien doet de beuk pas als hij ongeveer 40 jaar oud is (in het bos zelfs na 80 jaar) .

De bloemen verschijnen meestal iets voor de bladeren. De beuk is immers een windbloeiër. De mannelijke bloempjes produceren enorme hoeveelheden stuifmeel dat door de wind op de vrouwelijke stempel wordt gebracht. Tijdens de lente kan de bodem in een beukenbos bedekt zijn met een fijn geel laagje van dit stuifmeel . De vrouwelijke bloempjes worden later houtig en stekelig en vormen 2, soms 3 driekantige nootjes (de beukennootjes) .

De naam "beuk" zou volgens sommige bronnen van dezelfde stam komen als "boek". Vroeger schreef men op beukenhouten plankjes die met was bedekt waren .

Informatie : <http://sintniklaas.kahosl.be/lager/natuur/lo/beuk-1.htm>

Vragen

6. Waarom groeien er onder de beuk weinig planten (vooral tijdens de zomer) ?
7. Welke vruchten groeien er aan de beuk en zijn deze eetbaar voor de mens ?

Volg ...

Tot aan ...

PUNT 5 : IN DE NATUUR LEEFT ALLES MET ELKAAR VERBONDEN

Al is een park kunstmatig aangelegd, toch vindt men er heel wat dierlijk leven. Alle aanwezige planten en dieren vormen samen een levensgemeenschap. Ze zijn, wat betreft voedsel, voortplanting, enz. van elkaar afhankelijk.

Een belangrijk begrip in een levensgemeenschap is de voedselkringloop.

Een gamma van rupsensoorten voedt zich met het bladmoes van allerlei planten en bomen. Slechts een fractie slaagt erin uit te groeien tot volwassen insecten. Het overgrote deel verdwijnt in de maag van heel wat belagers waaronder de pimpelmees. Op zijn beurt zal de pimpelmees af en toe op het menu staan van de sperwer. Vermits de sperwer geen vijanden heeft (behalve de mens) staat hij aan de top van de voedselpiramide. De kringloop wordt gesloten wanneer de sperwer sterft. Door allerlei afbrekers wordt het dode dier omgezet in eenvoudige voedingsstoffen die door de planten worden opgenomen. Daar kan de cyclus opnieuw starten.

Informatie : <http://natuurbeleving.scene24.net/>

Vragen

8. Maak een schets van de voedselpiramide van de fauna / flora ? Je krijgt de volgende gegevens : sperwer , grotere insecten , bladeren , kleinere vogels , kleinere insecten.
9. Wat is het gevolg voor de vogels en andere diertjes bij het veelvuldig gebruik van pesticiden of scheikundige producten op planten, bloemen en fruitbomen ?

Volg ...

Tot aan ...

PUNT 6 : DOOD HOUT BRENGT LEVEN

In de meeste bossen krijgen bomen niet de kans oud te worden en te sterven. Ze worden 'geogost' op het ogenblik dat hun houtwaarde het hoogst is, dus lang voor ze eigenlijk oud zijn. Economisch is dit zeer aannemelijk. Houtproductie is immers nodig voor onze meubels, timmerhout, ...

Voor de natuur is dit echter een verarming. Een bos komt immers pas echt tot leven door zijn dode bomen. Sommige afgestorven bomen blijven nog jaren rechtop staan en bieden woonruimte aan tientallen soorten holenbroeders en insecten. Andere vallen om of ontwortelen. Zo ontstaan poeltjes onder de wortelstelen. Ze herbergen een variatie aan waterleven. Op sommige boomstammen huizen allerlei soorten mossen, zwammen en insecten.

Vale planten – en diersoorten zijn nu zelfs zeldzaam geworden daar zij strikt gebonden zijn aan dood hout. Zo zien we dat de natuurbehoudfunctie van het bos tegenstrijdig kan zijn met de economische (houtopbrengst). Ook kan ze tegenstrijdig zijn met de derde belangrijke functie van onze bossen : de sociale-recreatieve functie. Natuur- en bosbeheer moet meestal deze drie functies in elkaar verweven.

Vragen

10. In de omgeving van brandnetels tref je meestal een plant aan waarvan de blaadjes de pijn verzachten als je geprikt bent door een brandnetel. Welke plant denk je dat dit is ?
Wolfsmelk, zonnekroon, hondsdraf, alpenklokje

(zie ook www.neerlandstuin.nl)

11. Op brandnetels leven dikwijls rupsen die zich voeden met bladmoes en later ontpoppen. Welk dier ontstaat er uit de pop ?

Volg ...

En verder ...

En nog ...

Tot aan ...

PUNT 7 : VERRUIGING

Wanneer vroegere landbouwgronden of hooilanden niet meer begraasd of gemaaid worden zal er na enige tijd “verruiging” optreden . Dit wil zeggen : enkele sterke, dikwijls houtachtige plantensoorten gaan de vroegere begroeiing overwoekeren en verdringen. Enkele typische ruigteplanten zijn brandnetels, haagwinde en bramen .

Verruiging is een onderdeel van een voortdurend proces. Elk hooiland heeft de neiging te evolueren naar een climaxvegetatie. Dit is een begroeiing die min of meer stabiel is zolang alle factoren (klimaat, menselijke activiteit, enz.) constant blijven.

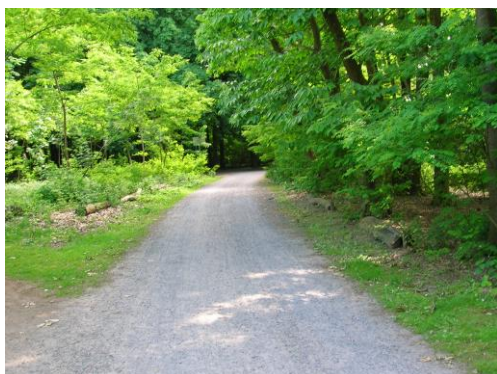
In onze streken is de climaxvegetatie voor de vochtige gebieden het broekbos (elzen, wilgen) , voor de hoger gelegen droge gebieden het gemengd loofbos (beuk, berk, hazelaar, wilde kastanje,...)

Wil men een grasland behouden dan moet men jaarlijks blijven maaien of laten begrazen, anders wordt het uiteindelijk bos.

Vragen

12. Hoeveel poten hebben insecten ?
13. Hoeveel poten hebben spinnen ?

Volg ...

en verder ...

Tot aan ...

PUNT 8 : DREEF MET PAARDENKASTANJES

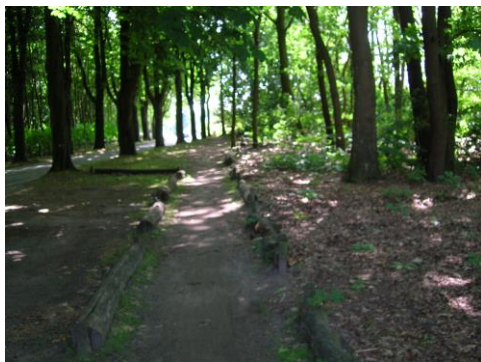
De straat waarin u zich bevindt is de Snepstraat . Deze is omgeven door een prachtige bomenrij van witte paardenkastanjes . De witte paardenkastanje of wilde kastanje is een uitheemse boom afkomstig van de Balkan . Omdat de boom goed bestand is tegen luchtvervuiling wordt hij vaak langs wegen en pleinen aangeplant . De sierwaarde , door zijn mooie bloesem , is zeer prachtig . Deze kastanje kan tot 30 m hoog en tot 250 jaar oude worden .

Vragen

14. Zijn de vruchten van de paardenkastanje eetbaar voor mensen ?
15. Je bent wellicht bramenstruiken tegengekomen . Hoe noemt men de vrucht van een braamstruik?
16. Duidt in onderstaande lijst 3 positieve bijdragen aan van de braamstruik voor de natuur ?
 - Zorgt ervoor dat grootmoe een taart kan bakken van de vruchten
 - Leveren voedsel voor de grote en kleinere zoogdieren en vogels

- Zijn goed schuil- en nestgelegenheden voor dieren
- De boer kan er zijn mest in kwijt
- Bevorderen de humus (=grond) vorming
- Is een ideale plek om te picknicken

Volg ...

en verder ...

Deze richting dus

Tot aan ...

PUNT 9 : RIVIERDUINEN

De stuifzanden of rivierduinen zijn gevormd door verstuivingen bij het begin van het holoceen, ongeveer 11.000 jaar geleden . Toen ontdooidde de ondergrond en ging de Durme zich een weg banen doorheen de zandige vallei . De westenwinden zorgden ervoor dat zand uit de droge delen van de rivierbedding opwaarde en rivierduinen gingen vormen .

Op deze plaats zie je de duidelijke overgang van een oude rivierduin naar de lager gelegen vallei met de typische steilrand . De bodem van de rivierduin is ontstaan door zandverstuiving, terwijl de bodem van de vallei uit door rivier aangevoerde klei bestaat .

Vragen :

17. Hoe lang geleden situeert zich het holoceen tijdperk ?
18. Is de Noordzee tijdens dit tijdperk gevormd ? Wat denk je als je de tekst goed gelezen hebt ?

Volg ...

tot aan

PUNT 10 : RESERVAAT DE BUYLAERS

Als open ruimte dicht bij de stadskern vormen de Buylaersmeersen een grote groene long midden de stad Lokeren . Ze bepalen mee het stadsbeeld en bieden tal van mogelijkheden om even in de natuur te verpozen en iets meer van een “meers” te leren kennen.

Meersen zijn laaggelegen gebieden doorkruist door talrijke sloten die voor de afwatering zorgen. Hun ontstaan hebben ze te danken aan de werking van rivieren. Voordat er dijken waren werd in de valleien een dik pakket klei afgezet dat nu de ondergrond van de meersen vormt .

Meersen worden in de landbouw gebruikt als hooiland en hebben zo in de loop der jaren hun karakteristiek uitzicht gekregen .

In onze streek kennen we vooral de vloeimeersen. Dit is een strook van ongeveer 500 m. langs beide oevers van de rivier de Durme .

Voorbeelden hiervan zijn de meersen in het natuurreservaat Molsbroek (Lokeren), de Buylaers (Lokeren) en de Kraaimeersen (Lokeren-Daknam) .

Voor de mechanisatie van de landbouw waren deze meersen van levensbelang voor de landbouw.

Zij leverden immers het hooi waarmee het trekpaard van de boer de winter doorkwam.

Informatie : <http://sintniklaas.kahosl.be/lager/natuur/ls/buylaers-ls-bd.htm>

Vragen

19. Hoe groot denkt u dat het natuurreservaat Molsbroek is ? Uitgedrukt in hectare .
16 ha - 50 ha - 78 ha - 102 ha
20. Hoeveel m² is 1 hectare , ook wel in de landbouw een 'bunder' genoemd ?
10 m² - 100 m² - 1000 m² - 10.000 m²
21. Probeer u even voor te stellen hoe groot een hectare is . Teken of markeer met stokjes 1 m² op de grond en vermenigvuldig dit denkbeeldig met het cijfer uit het antwoord van vraag 20 .

Volg ..

tot aan ...

Negeer dit bord en volg ..

tot aan ...

PUNT 11 : WILGEN

Wilgen zijn snelgroeïende bomen die de voorkeur geven aan een vochtige bodem .
We zien ze vaak rond weilanden waar ze geplant worden om verschillende redenen . Zo zorgen de bomen voor schaduw voor het vee dat in de weilanden graast , ze helpen ook het gebied draineren .
Eén wilg kan tot 1000 L water per dag 'drinken' . Tot slot kunnen de wilgen om de 5 à 7 jaar geknot worden waarbij het hout gebruikt wordt als brandhout of als geriefhout .
Van niet geknotte wilgen werden vroeger klompen gemaakt . Wilgenhout is zeer geschikt om te bewerken : het is stevig en kan goed tegen water .

Vragen

22. Wat bedoelen we met het 'knotten' van de wilgen ?

23. Kan men met wilgentakken een mand vlechten ?

Volg ...

tot aan

PUNT 12 : RIETVELD

Natte graslanden worden vaak gedomineerd door riet . Deze oever- en moerasplant is een echte 'verlander' . Door de enorme massa aan wortelstokken die riet kan voortbrengen zorgt dit gras er vaak voor dat plassen dichtgroeien .

In de Buylaers konden op basis van het natuurbeheersplan enkele rietriviertjes ontwikkelen waarin o.a. witsterblauwborst , kleine karekiet en rietgors broeden .

Vragen :

24. Zet de juiste naam van vogel bij de juiste foto :

- A. Witsterblauwborst
- B. Kleine karekiet
- C. Rietgors

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Volg ...

tot aan

PUNT 13 : HOOILAND , BEMEST EN NATUURLIJK ?

Hooilanden waren van oudsher zeer rijk aan kruiden en planten. Gedurende de laatste 20, 30 jaar echter werden door de moderne landbouwtechnieken onvoorstelbare hoeveelheden kunstmest en overvloedig beschikbare drijfmest uit de bio-industrie gebruikt om de productie van grassen te verhogen . Hierdoor wordt de bodem voedselrijker . Dit heet eutrofiëring.

Planten die best groeien in voedselarme bodems worden dan ook zeldzaam.

In natuurresevaten probeert men het proces van eutrofiëring om te draaien (dus voedsel armer maken). Dit doet men door zonder bemesting jaarlijks te maaien en het strooisel af te halen.

Planten hebben immers voedsel verbruikt om te groeien. Door ze weg te nemen zonder opnieuw te bemesten maakt men de bodem voedsel armer. Na vele maaibeurten kan het hooiland opnieuw evolueren tot een gebied met een zeer rijke en gevarieerde plantengroei .

Het is echter veel moeilijker een voedselrijke bodem voedsel arm te maken dan omgekeerd .

Informatie : www.vlm.be

Vragen

25. Wat is hooi eigenlijk ? Hoe bekomt men hooi ?
26. Wat is stro eigenlijk ? Hoe bekomt men stro ?

Volg ...

tot aan

PUNT 14 : MAAIEN OF BEGRAZEN ?

Wanneer vroegere landbouwgronden of hooilanden niet beheerd worden zal er na enige tijd 'verruiging' optreden . Daarbij gaan enkele sterke , dikwijls houtachtige plantensoorten de vroegere begroeiing overwoekeren en verdringen . Enkele typische ruigteplanten zijn brandnetels , haagwinde en bramen . Verruiging is een onderdeel van een voortdurend proces . Elk hooiland evolueert naar een climaxvegetatie . In onze streken is dit door vochtige gebieden het broekbos (met elzen en

wilgen) en voor de hoger gelegen , droge gebieden het gemengd loofbos . Wil men een grasland behouden dan moet men jaarlijks blijven maaien of laten begrazen .

Het jaarlijks maaien van een hooiland zorgt voor het afnemen van de voedselrijkdom, aangezien het maaisel weggenomen wordt . Maar dit is een arbeidsintensieve maatregel en daarom opteert men vaak voor begrazing . De grazers die op deze natuurweide geplaatst worden zorgen voor een vegetatie met veel afwisseling .

Vragen

27. Welk zeer gekend muziekinstrument wordt vaak vervaardigd uit elzenhout ?

Volg ...

Tot aan

Nummer 15 (en niet 16 zoals op dit bordje)

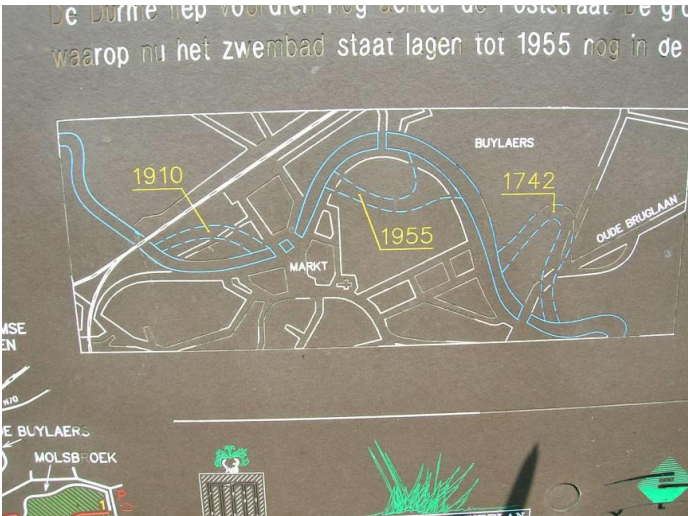
Volg ...

tot aan

PUNT 16 : RECHTTREKKING VAN DE DURME

In oorsprong slingerde de rivier de Durme zich met veel meer bochten doorheen Lokeren . Om de scheepvaart vlotter te laten verlopen is de Durme herhaaldelijk rechtgetrokken. Te Lokeren gebeurde dit een eerste maal in de omgeving van de Oude Brug in 1742 .

Voordien maakte de rivier een bijna lusvormige bocht doorheen de Buylaers. Een gedenksteen in een gevel langs de Oude Bruglaan herinnert aan de plaats waar het oude veerhuis stond .

In 1910 volgde de rechtekking langs de Durmelaan. Voordien liep de Durme door het huidige park nabij de Gasstraat .

Een laatste maal (1955) gebeurde dit op de plaats waar je nu staat . De Durme liep achter de huizen van de Poststraat en op dit punt lag een inham of kil waarin rivierschepen aanlegden .

De gronden waarop nu het zwembad en de sporthal staan lagen in de Buylaers. En we staan hier bij het Aardeken. Dit betekent een effen plaats naast het water, waar de geloste waren gestapeld staan.

Die rechtekkingen werkten evenwel de verzanding van de rivier in de hand.

Informatie : www.netonline.be/reizen/detail.asp?id=58

Vragen

28. Welke is de betekenis van het woord 'Aardeken' ?

29. Wat is het gevolg van 'verzanding' voor de scheepvaart ?

Volg ...

tot aan

EINDE

Nog even verder scrollen en je vindt nog een aantal wetenswaardigheden omtrent het Verloren Bos en de omgeving .

IN VELE BOMEN KUN JE GATEN VAN SPECHTEN VINDEN

Een zeer bekende vogel in onze bossen en parken is de grote bonte specht. Het mannetje heeft in de nek een rode vlek, het wijfje niet. Hun broedholte hakken ze zelf uit in een (zieke) boom, meestal tussen de 5 en 10 m boven de grond. Buiten de broedtijd zwerft hij alleen op zoek naar insectenlarven. Met zijn lange kleverige en van weerhaken voorziene tong doorzoekt hij de spleten en scheuren in de boombast.

Soms eet de specht ook zaden. Hij slaat ze met zijn snavel stuk in een zelfgemaakte of natuurlijke nis in de boomschors. Zo'n nis noemt men een "smidse". Een smidse kan je onmiddellijk herkennen. enkele meters in de ronde liggen versplinterde zaadomhulsels en dennenappels verspreid.

In het voorjaar hoor je dikwijls het luide geroffel waarmee de specht zijn territorium afbakent. Dit roffelen heeft dezelfde functie als de zang bij zangvogels.

Informatie : www.noorderkempen.be

IN DE BUYLAERS VIND JE VEEL GRACHTEN EN ELZEN

Zwarte elzen zijn verspreid over heel Europa maar steeds zijn ze gebonden aan waterkanten. Dikwijls volgen ze perfect de beek- of grachtkant. Om dit te kunnen verklaren moeten we even nagaan hoe de boom zich uitzaait.

Voordat de bladeren ontluiken verschijnen de mannelijke en vrouwelijke katjes. De bevruchting gebeurt doordat de wind het stuifmeel op de vrouwelijke stempels brengt.

De bevruchte elzenpropfen verhouten en wanneer de zaadjes rijp zijn vallen ze uit de propschubben. De zaadjes hebben geen vleugeltjes en zijn ook niet licht genoeg om ver door de wind te worden meegenomen. Wel zijn ze zeer goed aangepast om te drijven. Gedragen door een soort luchtzak drijven ze passief mee met de waterstromingen. Uiteindelijk worden ze ergens aan de oever afgezet. Als dit gebeurt op een gunstige groeiplaats kan er een nieuwe els opschieten.

Informatie : Nationale plantentuin van België (Meise)

www.natuurpunt.be

www.mina.be

OP DOOD HOUT KUN JE HOUTZWAMMEN VINDEN

Paddestoelen verrichten bijzonder belangrijk werk in de natuur. Ze zijn samen met bacteriën onmisbaar voor de voedselvoorziening van vele planten en dieren.

De zwamvlok, een wirwar van fijne draadjes, woekert onder de grond en verwerkt afgestorven dieren- of plantenmateriaal. Hier heeft de zwamvlok zich ontwikkeld in de dode boomstronk. Zo wordt alle afgebroken tot eenvoudige voedingsstoffen die door het levende bos weer opgenomen worden.

De zwamvlok leeft het hele jaar door. Meestal tijdens de herfst groeien uit verdikkingen van de fijne draadjes verschillende vruchtlichamen. Dit zijn de paddestoelen die wij kennen. Hun taak bestaat erin sporen (=zaden) te ontwikkelen. Deze worden, als ze rijp zijn, door de wind verspreid. Vallen ze ergens op een gunstige plaats, dan kan zich een nieuwe zwamvlok ontwikkelen.

Informatie: <http://users.skynet.be/zoekheteensop/paddestoelen.htm>

VERLOREN EER EN GLORIE VAN HET WATERLAND: SLUIZEN AAN DE DURMEDIJK

De rivier de Durme stond via de Schelde steeds in open verbinding met de zee en onderging dus eeuwenlang de invloed van de getijden . In 1905 was het gemiddelde verschil tussen hoge en lage tij op de Durme : 4 m. te Tielrode, 1,84 m. te Lokeren en 53 cm. Te Daknam. Tweemaal per dag¹⁹ zorgden ebbe en vloed voor die lage en hoge tij.

Door het bouwen van sluizen in de dijken werd deze getijdenwerking gebruikt om de omliggende meersen te bevoeien en met natuurlijke aanslibbing gratis te bemesten. Dit gebeurde tijdens de wintermaanden en enkele dagen na het afhalen van het hooi ? Dit laatste noemde men de Sint.-Pieterstij, daar ze meestal rond Sint-Pieter (29 juni) plaatshad.

Om overtollig water van hoger gelegen landerijen of meersen weg te laten draaide men eenvoudig de sluisdeuren open bij lage tij .

Oorspronkelijk waren deze sluizen volledig houten constructies. Op deze plaats stond vroeger een sluis in beton, gebouwd in 1948. Bij de herstellingswerken aan de dijk in 1992 werd de sluis afgebroken.

Om overstroming van het Lokerse stadscentrum te beletten is de Durme in 1953 afgedamd nabij het natuurreservaat Molsbroek. Door gebrek aan getijdenwerking en verzanding van de Durme gebeurt de ontwatering van de gronden te Lokeren nu door pompen. Te Waasmunster en Hamme (hier vlakbij) zijn de sluizen nog in werking.

Informatie : www.vacvzw.be (vorming en informatie – projecten)

Meer info : <http://www.nationaalpark.nl/schiermonnikoog/pag32.html>

HET BEHOUD VAN DE BUYLAERS : EEN LANG VERHAAL

Deze groene zone bleef niet “zomaar” bewaard. Ze kan gelden als een typerend voorbeeld van de sterk geëvolueerde algemeen noodzakelijke ruimtelijke ordening en de natuurbeschermingsbeweging in ons land.

In 1966 adviseerde het toenmalig stadsbestuur gunstig om de enige nog aan de straat liggende open strook te laten verkavelen met wegeaanleg tot 200 m. ver in de Buylaers. Maar na een krachtige actie, die tot jarenlange spanningen leidde, werd die verkaveling uiteindelijk in 1970 geweigerd. Het was de eerste grote natuurbeschermingsactie te Lokeren, gecoördineerd door de vzw Durme, met medewerking van ruim 100 verenigingen .

Nadien (1976) heeft het stadsbestuur een Bijzonder Plan van aanleg met onteigeningsplan vaste vorm gegeven. Ondertussen is reeds meer dan de helft van de Buylaers en het aanpalende Verloren Bospark aangekocht door het stadsbestuur .

Er stelden zich ook ander problemen. Het Polderbestuur (opgeheven in 1979) weigerde in 1972 doorgang voor wandelaars op wegen en paden . Slechts door klacht van vzw Durme tegen onwettige aanleg van een visvijver met weekendhuisje kon hier verdere aftakeling van de open ruimte worden belet. Bijna 15 jaar strijd en creatieve opbouw vormen de basis van het behouden van deze groenzone en inrichting van dit wandelpad. Op 11 mei 1992 werd het gebied “Buylaers- Verloren Bos” bij Ministerieel Besluit definitief als beschermd landschap gerangschikt om reden van de wetenschappelijke en esthetische waarde .

Informatie : www.vzwdurme.be
www.vogelbescherming.be

NOG EEN AANTAL VRAGEN DIE BOEIENDE ANTWOORDEN OPLEVEREN .

1. Welke vogelsoorten kun je o.a. in de Buylaers aantreffen ? Duidt er 6 aan in onderstaande lijst.
 - waterpieper
 - kolibri
 - slobbeend
 - ijsvogel
 - gele gebekte
 - rietgors
 - hottentotje
 - blauwborst
 - spinkhaanzanger
 - wallibi
2. Welke kastanjesoort is eetbaar ? Welke niet ?
3. In welke maanden is het paddentrek ? M.a.w. trekken de padden massaal over straten waardoor ze heel vaak onder de wielen van een voertuig terecht komen ?
4. Waar trekken de padden dan wel heen ?
5. Hoe kan de specht recht omhoog op een boom klimmen ?
6. Met welke middelen kan de specht voedsel zoeken in spleten en scheuren van bomen ?
7. Hoe noemt men het bovenste deel van een paddenstoel ?
8. Zijn alle paddenstoelen eetbaar voor de mens ?
9. Welk is de naam van de rode paddenstoel met witte stippen ?
10. Libellen behoren tot de insectensoort . Maar kent u ook de specifieke kenmerken van een libel ? Duidt er in de onderstaande lijst 6 aan .
 - 2 paar vleugels
 - een rood achterlijf
 - kleine voelsprietten
 - lang en slank achterlijf
 - een slurfenmond
 - grote face-ogen of samengestelde ogen
 - schuin gericht borststuk
 - poten naar voren geplaatst
 - maakt een kwetterend geluid
 - heeft een kroontje op de kop
11. In welke maanden bloeit de gele lis ?
 - januari – februari
 - maart – april
 - mei – juni
 - juli – augustusAls je een gele lis ziet ... zeker niet plukken ! Het is een beschermde plant .
12. Wat betekent 'eb' en wat 'vloed' ?
13. Welke hemellichamen hebben een sterke invloed op de getijden (op eb en vloed dus) ?

KRUISWOORDRAADSEL

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

Van links naar rechts

1. Moeder
2. Bijenhouder
3. Aanzien of vroeger - aan de waterkant voorkomende gele, kelkachtige bloem - reeds
4. Eén van de getijden - afbeelding (van een kunstenaar)
5. Sterke boom
6. Het 'vel' van een boom – zegt men als het in orde is
7. Plaats aan de waterkant
8. De naam van het gebied waar het natuurpad ligt
9. Sterk samenhangende organische grondsoort – naam van een planeet
10. Muzieknoot – afkorting van Amerika
11. De top van een dak - - reeds
12. Het bovenste deel van een berg – van melk gemaakt product – afkorting van 'sint'

Van boven naar beneden

1. moerasachtige gebieden
2. Twee verschillende klinkers – een kleine wendbare boot
3. Niet krom – omhoog
4. Naam van een boom die eetbare vruchtjes geeft
5. Een vliegend zoogdier
6. Watervogel uit de familie der reigerachtigen – papegaaiesoort
7. Bestaat – boomsoort, ook wel lep genoemd
8. Drie klinkers – rest na verbranding
9. Poes – op alle plaatsen
10. Naam van een boom die ook als meisjesnaam wordt gebruikt – lekkere ronde vrucht
11. Dichtregel of iets dat nog maar pas geslacht, gegroeid of geplukt is – waterdier

DE OPLOSSINGEN

NR	VRAAG	ANTWOORD	SCORE
1	Vleermuis : vogel of zoogdier ?	Zoogdier	
2	Bepalen vliegrichting vleermuis	Maken geluiden met hoge frequentie die tegen vaste voorwerpen weerkaatsen . Uit die echo weten ze hoe vliegen	
3	Eigenaar Kasteel ?	Cock Gonzales	
4	Ouderdom Kasteel	1900	
5	Uitgebaat door ?	Centrum voor Jeugdtoerisme	
6	Onder de beuk weinig planten waarom?	Donker door grote kruin	
7	Vruchten aan beuk + eetbaar voor mens ?	Beukenoot – eetbaar	
8	Schets voedselpiramide fauna en flora	Omgekeerde driehoek Onderaan : bladeren, mossen, humus Dan : microscopische insecten Dan : grotere insecten Dan : vogels , mol en andere gelijkaardige dieren Boven : sperwer en andere roofvogels	
9	Gevolg voor vogels bij gebruik insecticide ?	Worden vergiftigd , sterven. In kleine hoeveelheden : worden de nakomelingen resistent en moet de hoeveelheid pesticide worden opgedreven .	
10	Welke plant in omgeving brandnetels ?	Hondsdrif = groene bladeren en hemelsblauwe bloem	
11	Ontstaan uit pop ?	Vlinder	
12	Aantal poten insecten ?	3 paar = 6	
13	Aantal poten spinnen ?	4 paar = 8	
14	Paardenkastanjes eetbaar voor mens ?	Neen	
15	Vrucht braamstruik ?	Braambes	
16	Drie positieve bijdrage van braamstruik voor natuur ?	- voedsel - schuilen en nest - humus grond	
17	Holoceen tijdperk ?	Ca. 11.000 jaar geleden	
18	Ontstaan Noordzee toen ?	ja	
19	Grootte Molsbroek	78 ha	
20	Hoeveel m ² = 1 hectare	10.000 m ²	
21	Stel een ha. voor	1 m x 1 m x 10.000	
22	Knotten wilgen	Takken afzagen	
23	Manden vlechten	Ja	
24	Welke vogel ?	A = 2 B = 1 C = 3	
25	Hooi ? Hoe en wat	Gemaaid gras en gedroogd door zon . Is mals	

26	Stro ? Hoe en wat	Drogen van tarwe, gerst, haver en koolzaad . Meestal de stengels van tarwe . Vooral voor stallen . Is hard, dik en taai .	
27	Muziekinstrument uit ebbenhout	Gitaar	
28	Aardeken ?	Effen plaats naast water	
29	Gevolg verzanding voor schepen	Schepen met grote diepgang kunnen niet meer varen	
EXTRA VRAGEN			
1	Vogelsoorten	Waterpieper, ijsvogel, slobbeend, rietgors , blauwborst, sprinkhaanzanger	
2	Eetbare kastanje ? Welke niet ?	Tamme kastanje = eetbaar Wilde niet	
3	Paddentrek	Begin februari tot einde maart	
4	Waar trekken padden heen ?	Voortplantingsgebieden	
5	Specht : hoe in boom klimmen ?	Door zijn korte poten en staart die hij tegen de boom drukt	
6	Hoe voedsel zoeken in bomen ?	Met bek + tong	
7	Bovenste deel paddenstoel ?	Hoed	
8	Alle paddenstoelen eetbaar ?	Neen	
9	Rode paddenstoel met witte stippen ?	Vliegenzwam	
10	Kenmerken libelle	2 paar vleugels Kleine voelspriet Lang en slank achterlijf Grote faceogen of samengestelde ogen Schuin gericht borststuk Poten naar voor	
11	Bloeimaand gele lis	Mei – juni	
12	Eb en vloed ?	EB = afgaand tij = van hoog naar laag water (water stroomt naar noorden) VLOED = opkomend tij = van laag naar hoog water (water stroomt naar zuiden) GETIJ = afwisseling tussen eb en vloed	
13	Invloed hemellichamen op getijden ?	Maan (60 %) : alle waterdeeltjes op aarde worden door de maan aangetrokken. Zon (40 %)	

OPLOSSING KRUISWOORDRAADSEL

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	M	A			V		I	M	K	E	R
3	E	E	R		L	I	S		A	L	
4	E		E		E	B		E	T	S	
5	R		C		E	I	K				V
6	S	C	H	O	R	S			O	K	E
7	E		T		M		O	E	V	E	R
8	N			B	U	Y	L	A	E	R	S
9		K	L	E	I		M	A	R	S	
10	L	A		U	S	A			A		R
11		N	O	K		R		A	L		A
12	T	O	P		K	A	A	S		S	T

